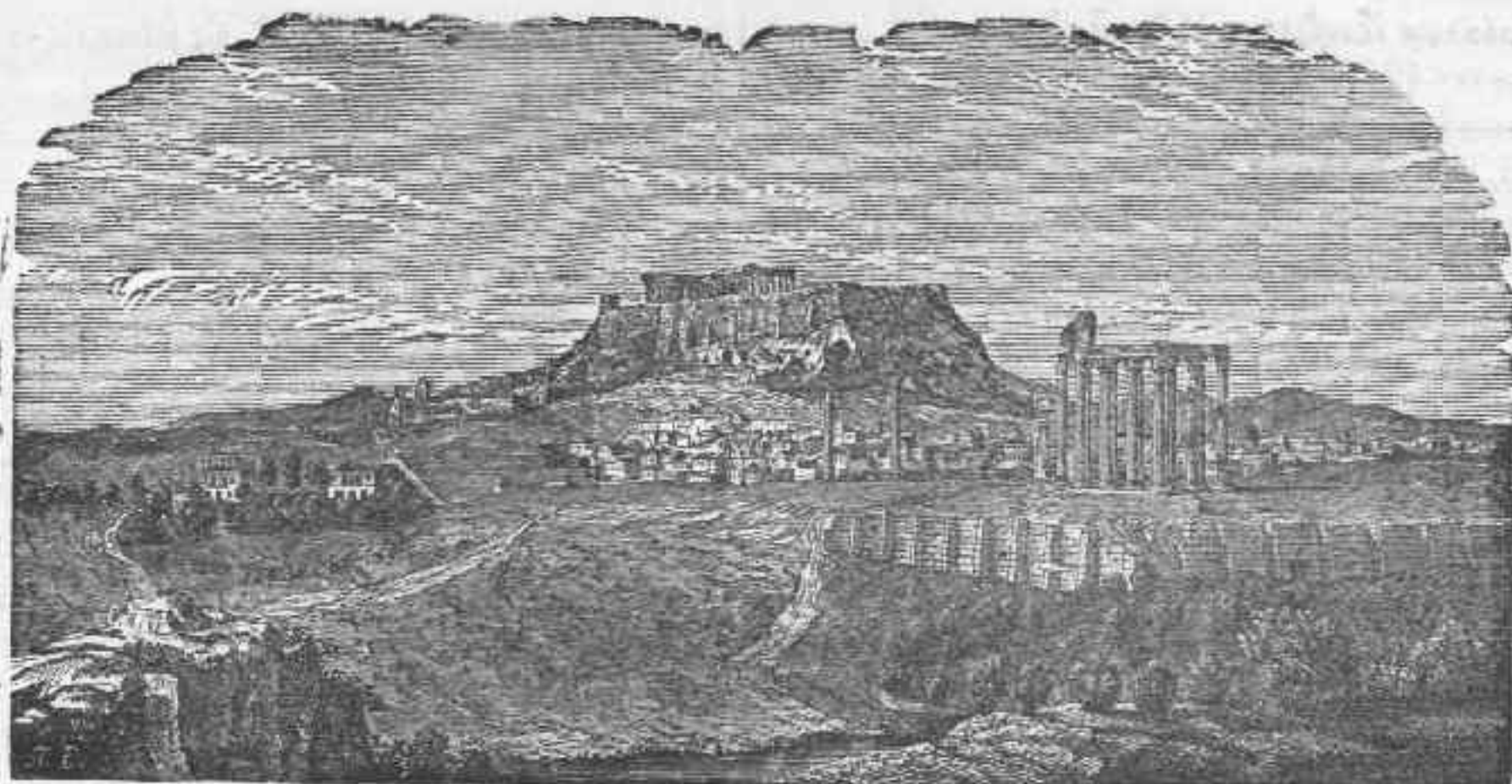

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, 1870.

ΤΟΜΟΣ Κ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 476

ΜΙΣ ΧΟΛΙΓΚΦΟΡΘ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλ. 471.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Ὁ χειμὼν παρήρχετο καὶ αἱ ἡμέραι τῆς ἀνοίξεως ἤρχισαν νὰ λάμπωσιν. Ἐξεληθοῦσα τοῦ δωματίου μου περιεπάτησα ὑπὸ τὸν ἥλιον τοῦ Μαρτίου καὶ εἶδα ῥόδα μειδιδῶντα. Ἐνόμισα ὅτι ἡ καρδιά μου ἐρράγι-σεν ἐντελῶς, ὅτε ἤκουσα τὸν πρῶτον κορυδαλὸν ἀρ-χιζόντα νὰ κελαδῇ. Μετὰ ταῦτα τὰ πράγματα ἐγέ-νοντο ἔτι χειρότερα· ὁ Ἰωάννης ἦλθε μίαν ἡμέραν νὰ με παραλάβῃ ἐφ' ἀμάξης ἵνα περιπατήσωμεν, ἀλλὰ δὲν ὑπῆγα, διότι μοὶ ἦτο ἀδύνατον. Καὶ οἱ Τύρελ δὲ ἦλθον εἰς τὸν πύργον.

Εἶτε διότι ἡ Μαργαρίτα με ἀπέφευγεν οἰκαιοθε-λῶς, εἶτε διότι εἶδεν ὅτι τὴν περιεφρόνουν, ἀγνοῶ διατί, ἤμεθα πάντοτε χωρισμένοι. Ἡ ταλαίπωρος καρδιά μου ἦτο ἐντελῶς ἐγκαταλελειμένη. Ἀγωνία τοῦ παρελθόντος, ἀηδία τοῦ παρόντος, τρόμος τοῦ μέλλοντος, πάντα ταῦτα ἐβάρυνον αὐτήν. Ἄν ἐγνώ-ριζα μοναστήριόν τι ἐξ ἐκείνων τῶν ἐναρέτων μονα-χῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἀνέγνωσα εἰς ποιήματα καὶ διηγήματα, αἵτινες ἤνοιγον τὰς θύρας τῶν εἰς τοὺς κεκοπιακώτας καὶ ἐθεράπευον τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ θὰ μ' ἐνουθέτουν, θὰ προσηύχοντο μετ' ἐμοῦ, θὰ με ἐ-

πέτρεπον νὰ καθήσω παρὰ τοὺς πόδας τῶν, νὰ κλύσω εἰς τὰ γόνατά τῶν, ἕως ὅτου διέλθω τὴν ζοφεράν περίοδον τοῦ βίου μου, θὰ ἡγειρόμην, θὰ ἔτραχα εἰς αὐτὰς ἐν ὥρᾳ νυκτός, αὐδὲ θὰ ἄφρινα ἴχνος ὀπισθέν μου δι' ἐκείνον ὅστις ἐζήτησε τὴν ζωὴν μου ὡς ἂν ἦτο μέγα πρᾶγμα δι' αὐτόν, τὴν ἐχάρη ὡς καλὸν πρᾶγμα, τὴν ἐβλύνθη ὡς οὔτι-δανὸν πρᾶγμα, ἐλυπήθη ὀλίγον καὶ με τὴν ἀπέδο-σεν. Ἀπεστρεφόμενη νὰ διαμένω εἰς τὸν πύργον, καὶ ὁμῶς διέμεινα.

Ὁ Κ. Χίλλ, ὅστις ἦτο κάλλιστος ἄνθρωπος, με εἶπεν ὅτι ἂν ἐδοκίμαζα νὰ ἀναχωρήσω θὰ ἐκλείε-τὰς θύρας καὶ θὰ ἐστελλε τοὺς σκύλλους τοῦ ἐναν-τίον μου. Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του ἤθελον νὰ με περιποιθῶσι, καὶ ἐπειδὴ ἠσθένησα εἰς τὸν οἶ-κόν των ἔπρεπε καὶ νὰ ἰαθῶ εἰς αὐτόν. Με διεβε-βαίονεν ὅτι θὰ διηρχόμην εὐχαρίστως τὸν κειρὸν μου· διὰ τοῦτο προσεκάλεσε τοὺς Τύρελ νὰ ἔλθω-σιν ἕνα μῆνα εἰς τὸν πύργον· ἡ δὲ Μαρία Τύρελ ἔ-φθασε με τὴν μεγίστην ζωηρότητά της, με τὴν μα-ταιότητά της, με τὴν ἑξὶν τοῦ κόσμου, με ἀνέλα-θεν εἰς τὰς χεῖράς της καὶ ἐτέθη εὐθὺς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς Μαργαρίτας.

Με εὗρεν ἀδύνατον, εὐερέθιστον, δυστυχῆ. Με ἐξέ-τασε, με ἐθώπευσε, μ' ἐκολάκευσεν. Ἐν μέρει μὲν ὑπὸ περιεργείας κινουμένη, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ ἀγαθότητος

προσεπάθησε νὰ ἐλκύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην μου, καὶ ἐν τινὶ κακῇ ὥρᾳ τῇ εἶπα ὅλην μου τὴν δυστυχίαν. Ἦκουσα τὰς ἐπικρίσεις, τοὺς σαρκασμοὺς, τὰς συμβουλὰς τῆς, καὶ ἡ καρδίᾳ μου ἐσκληρύνθη ἐναντίον τοῦ Ἰωάννου.

Ἦτο μεγαλητέρα ἐμοῦ πέντε ἢ ἑξ ἔτη· μοὶ εἶπεν ὅτι ἤμην μὲν καλὸν, ἀπλοῦν μωρὸν, ἀλλ' ἐκείνη ἐγνώριζε τὸν κόσμον. Μόνον τὰ μυθιστορήματα, ἢ τὰ βρέφη ὡς ἐγὼ, ἀπῆλθον νὰ εὐρωπῇ μνηστῆρας εἰλικρινεῖς. Ἡ Μίς Λεονάρδ ἦτο ἐπαλαιὰ ἀγάπη, καὶ ἂν ὅσα ἔλεγεν ἦσαν ἀληθῆ θὰ ἐγένετο κληρονόμος τοῦ Χίλσβρό. Ναι, ναι, ἐγνώριζεν ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶχεν οὕτω, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ὀργίζωμαι. Ἐπλάσα μὲν μου ἤρωα, ὡς πᾶσι αἱ ἀγαθὰί καρδίαι, ἀλλὰ τὸ εἰδωλὸν μου ἦτο ἀπὸ πηλόν. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἰσχύς θὰ ἀπέδιδαν εἰς τὸν Ἰωάννην Χόλιγκφορθ ὅ,τι ἡ κακὴ διαγωγή τοῦ πατρὸς του κατέστρεψεν. Ἦτο ἐντελής ἀνοησία νὰ καταβιδιάζω ἐμαυτὴν, λέγουσα ὅτι ἡ Μαργαρίτα Λεονάρδ ἦτο ὠραιότερα μου. Αἱ προσδοκίαι τοῦ πλούτου ὃν ἔμελλε νὰ κληρονομήσῃ ἦσαν τὸ ἀνώτερον θέλγητρόν τῆς. Οἱμοὶ! πῶς ὀμιλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φανῶσιν ὅτι γνωρίζουσι τὰ πάντα, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φανῶσι σοφοί, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ θαμβώσωσι τοὺς ἄλλους καὶ νὰ πλάσωσιν αἰτίαν προσκαίρου συγκινήσεως.

Νομίζω ὅτι ἡ Μαρία Τύρελ μὲ ἠγάπα ὅπως ἡγάπα ἐκείνη, καὶ ὅτι ἐφρόνει ὅτι μ' ἐκακομεταχειρίσθησαν· ἀλλ' ἡ συμπάθειά τῆς ἦτο ἀδύνατος συμπάθεια καταναλισκομένη εἰς λόγους. ἔχουσα περιέργειαν νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεώς μου, μετεχειρίζετο μικρὰς πονηρίας, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι αἱ κρίσεις τὰς ὁποίας μὲ εἶχεν εἰπεῖ ἦσαν ἀληθεῖς. ἔλεγεν ὅτι παρετήρησεν αὐτοὺς (τὸν Ἰωάννην καὶ τὴν Μαργαρίταν), καὶ ὅτι ὁ τρόπος τοῦ Ἰωάννου δὲν ἦτο τρόπος ἐραστοῦ, ἂν καὶ προσεποιεῖτο αὐτὸν ὅσον ἠδύνατο. Προσεπάθει νὰ δέσῃ αὐτὴν δι' ὑποσχέσεων, ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἤθελε νὰ δεθῇ. Ναι, ἐκείνη ἡ Μαρία παρετήρησεν αὐτοὺς καὶ θὰ παρετήρει αὐτούς. Καθ' ἐσπέραν μὲ ἐφώναζεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ μὲ ἐδίδα λεπτομερείας περὶ τῶν παρατηρήσεών τῆς τῆς ἡμέρας, καὶ ἐλυπεῖτο, καὶ ἐχαίδευε, καὶ ἐδίδα δείγματα ἀγάπης εἰς τὴν ταλαίπωρον φίλην τῆς. Ἐγὼ δὲ τῆς ὁποίας ἡ ὑγεία ἔπαυχε, καὶ ἦτις ἤμην ἐντελὴς μεμονωμένη καὶ τεθλιμμένη, προσεκολλήθην εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἀγαθότητά τῆς. Ἀλλ' ἐμφύτως ἐδυσπίστουν εἰς τὰς κρίσεις τῆς. Δὲν μὲ ἤρεσκεν ἡ περὶ τῶν πραγμάτων τραχεῖα ἰδέα τῆς, καὶ ἠκολούθουν τὰς συμβουλὰς τῆς δισταζούσα.

Δὲν σᾶς τὴν περιέγραψα ἀκόμη, τέκνα μου. Φαντάσθητε ἐπιδεικτικὴν, ἐπιπολαίαν, ξανθὴν νέαν, ἀγαπῶσαν τὰ ὠραία πτερὰ, τὰ ἄνθη καὶ τὰ ἀνοικτὰ

χρώματα, ἀρκετὰ εὐμορφον, ἔχουσαν πάντοτε καλὴν διάθεσιν καὶ ὀμιλητικὴν. Ἐσυλλογιζόμην τότε ὅτι ὤφειλον νὰ εἶμαι εὐγνώμων εἰς αὐτὴν καὶ ἐμίσουν ἐμαυτὴν, διότι δὲν τὴν ἠγάπων ἐκουσίως ὅπως ἠγάπησα, ὅπως ἐπάλαια νὰ μὴν ἀγαπῶ πλέον τὴν Μαργαρίταν Λεονάρδ. Τώρα ὁμως σκέπτομαι ὅτι δὲν εἶχα λόγους νὰ τὴν εὐγνωμονῶ. Ἄν δὲν εὕρισκετο πάντοτε πλησίον μου τόσον πιστὴ, τόσον ἄγρυπνος, τόσον ἐτοίμη νὰ μὲ διδάσκῃ τὰ κοσμικὰ τῆς μαθήματα, νομίζω ὅτι θὰ κατάρθωνα νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ σκότος τῆς δυστυχίας μου. Νομίζω ὅτι θὰ ἐμετριάζετο ὀλίγον ἡ ὀργή μου, ὅτε ἡ Μαργαρίτα μὲ συνήνητησεν εἰς τὴν στοάν, μὲ ἐνηγκαλίσθη καὶ μὲ ἠρώτησε διατί ἤμεθα αἱ δύο τόσον ἀποξενωμέναι. Νομίζω ὅτι θὰ ἔκλαια ὅτε ὁ Ἰωάννης ἐλαβετὴν χεῖρά μου μεταξὺ τῶν δύο ἰδικῶν του, καὶ μὲ ἠρώτησε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ τῷ εἶπω διατί μετεβλήθην τόσον. Ἀλλ' ἤμην τυφλὴ, κωφὴ καὶ ἄλαλος εἰς τὰς προκλήσεις του. Αἱ ἐπιπλήξεις του ἦσαν ἀσήμαντοι, αἱ θωπεῖαί του ἐπίβουλοι καὶ δὲν ἤθελα νὰ τὰς παραδεχθῶ.

Ἐσκόπευα νὰ μείνω ἐκεῖ ὅπου καὶ οἱ δύο μὲ εἶχαν θέσει, ἀλλὰ δὲν ἔκαμνα οὐδὲ βῆμα ὅπως καθήσυχάσω τὴν συνείδησίν των. Τότε δὲ ἦτο εἰς τὸν πύργον καὶ ὁ λοχαγὸς Τύρελ.

Διατί ἡ Μαρία Τύρελ ἐπεθύμει νὰ μὲ νυμφεύσῃ μὲ τὸν ἀδελφόν τῆς; Ἀγνοῶ καὶ ἐγὼ· ἐκτὸς μόνον ἂν ἦτο τοῦτο διότι μὲ ἤρεσκε καὶ ἠγάπη τὸν ἀδελφόν τῆς, ἢ διότι ἡ καλὴ προῖξ μου θὰ ἦτο ἀναγκαία εἰς τὸν ἐνδεῆ νέον τοῦ συρμοῦ. Εἶχα μάθει πρὸ αὐτοῦ ὅτι εἶχε προσπαθήσει δις νὰ νυμφευθῇ μὲ πλουσίαν κληρονόμον ἐπὶ ματαίῳ. Ἐγὼ μὲν δὲν ἤμην πλουσία κληρονόμος, ἀλλ' ἡ χεὶρ τὴν ὁποίαν θὰ ἐδίδα εἰς τὸν σύζυγόν μου θὰ ἦτο ἀρκούντως γεμάτη. Ὅπως δὴποτε, εὕρισκετο πάντοτε πλησίον μου, καὶ ἡ Μαρία (εἶμαι τώρα βεβαία) τὸν ἐδοῆθει εἰς τὰς πρὸς τοῦτο προσπάθειάς του. Δὲν μὲ ἤρεσκε, καὶ οὐδέποτε μὲ ἤρεσε. Πρὶν ὑπάγω εἰς Χίλσβρό μὲ κατεβάρυνε μὲ τὰς περιποιήσεις καὶ τὰς φιλοφροσύνας του, ὅτε δὲ μὲ ἐπεσκέφθη εἰς τὴν ἑπαυλιν μὲ ὅλην τοὺς τὴν κομψότητα, τὸν παρέδωκα δυσμενῶς πρὸς τὸν ἀπόντα «γεωργόν», ἀποροῦσα πῶς ἡ γλῶσσα εἶχε μόνον μίαν λέξιν «ἄνθρωπος», διὰ τῆς ὁποίας ὠνόμαζε δύο πλάσματα τοσοῦτον διαφορετικά. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ἦτο ὁ αὐτὸς ὡς καὶ τότε, ἀλλ' ἐγὼ ἦτις εἶχα μετεωρίσει τὰ πράγματα ὑψηλότερα εἶχα ἐκπέσει. Καὶ ὁ τυχὼν μὲ ἦτο ἀναγκαιὸς ὅπως ὀμιλῶ μετ' αὐτοῦ, ὅπως περιπατῶ, ὅπως ἐξέρχωμαι ἐφ' ἁμάξης, φθάνει μόνον νὰ παρήρχετο ὁ καιρὸς. Ὅποια δὴποτε ταραχὴ, ὁποία δὴποτε κίνησις ἐμποδίζουσα με ἀπὸ τοῦ νὰ σκέπτομαι μοὶ ἦτο εὐπρόσδεκτος. Διὰ τοῦτο ἀνειχόμεν τὰς περιποιήσεις τοῦ λοχαγοῦ Τύρελ, ἐ-

καῖνος δὲ καὶ ἡ Μαρία μὲ περιέκλειον μεταξὺ των. Ἡ Μαργαρίτα ἔβλεπε ταῦτα σιωπῶσα, ποτὲ μὲν περιφρονητικῶς, ποτὲ δὲ μετὰ θλίψεως καὶ ἀπορίας. Ὁ Ἰωάννης ἀπεμακρύνετο ἀπ' ἐμοῦ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, τὸ πρόσωπόν του ἐγένετο σκυθρωπότερον, καὶ πλέον περίλυπον καὶ πλέον αὐστηρὸν δι' ἐμέ. Τοῦτο δὲ μὲ ἔκαμνε νὰ μὴ ἠξέυρω τί νὰ ὑποθέσω, καὶ μὲ περὶ ὀργίζε πλέον παντὸς ἄλλου τὸ ὅποιον εἶχα ὑποφέρει ἕως τότε. Διὰ τὴν ἀφοῦ μὲ ἔστρεψε τὰ νῶτα, ἐζηκολούθει νὰ μὲ παρατηρῇ ἀδιακόπως ὑπεράνω τοῦ ὄμου του; Καί, Θεέ μου! πόσον ἐψιθύριζεν ἡ Μαρία, καὶ πόσον τὰ ψιθυρίσματά της ἐξῆπτον τὴν ὑπερηφάνειάν μου, ἐνῶ ἡ πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνη μου τὴν ὁποίαν ἀνέκαθεν τῇ ἔδωκα, κατέστρεψε καθ' ἡμέραν τὸν σεβασμὸν μου πρὸς ἐμὲ αὐτὴν.

Θὰ ἀπορῆτε βεβαίως, τέκνα μου, διὰ τί δὲν ἐφέρθη ἡρωϊκῶς εἰς τὴν δοκιμασίαν μου ταύτην; περιφρονεῖτε ἡρωϊδὰ ὑποκειμένην εἰς τὰ κοινότερα σφάλματα καὶ ἐλαττώματα. Ἡ γραῖα δύναται τόρᾳ νὰ ἴδῃ ὀπισθὲν τῆς τὸ παρελθόν, καὶ νὰ ὑποδείξῃ καλλίτερον δρόμον συμπεριφορᾶς εἰς τὴν νέαν. Ἀλλ' ἡ νέα δὲν ὑπάρχει πλέον... τὸ παρελθὸν παρῆλθε καὶ ἡ ζωὴ μετ' αὐτοῦ. Ἡμῖν πλήρης τῶν ἰδιοτροπιῶν καὶ πλανῶν τῆς δεκαεταστοῦς ἡλικίας, καὶ ἔβλεπον τὴν λάμψιν καὶ εὐτυχίαν τῆς νεότητός μου ναυαγήσασαν. Ἡ ζωὴ μου ἦτο ἀπλῶς ἀδιέξοδος λαβύρινθος μεταξὺ τοῦ σκότους. Ποτὲ μου δὲν ὠνειρεύθη καὶ ὅτι θὰ ἀνεφαίνετο μονοπάτιον ἐν αὐτῇ, ὅτι θὰ ἐπανήρχετο ἀκτὶς ἡλίου, ὅτι θὰ εἶχα τοιαύτην ἱστορίαν νὰ διηγηθῶ μετὰ ταῦτα.

Ὁ πρὸς ἐμὲ τρόπος τῆς Μαργαρίτας τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἦτο εὐμετάβλητος καὶ παράδοξος. Ὡς σὰς εἶπα, ἦτο ψυχρὰ μαζὶ μου καὶ ἔβλεπε τὰς μικρὰς μανιώδεις προσπαθείας μου ὅπως φανῶ ἀφροντίς μετὰ μεγίστης περιφρονήσεως.

Μὲ παρετῆρει τόσον προσεκτικῶς ὅσον ἡ Μαρία παρετῆρει αὐτὴν; ἀλλ' ἡμέραν τινὰ, ἀγνοῶ πῶς συνέβη, λέξις τις ζηλοτύπου θλίψεως μὲ ὑπεξέφυγε, καὶ ἡ Μαργαρίτα γενομένη κάτωχρος ἐσιώπησε. Παρῆλθον δὲ πολλαὶ ἡμέραι πρὶν οὐδεμίαν ἐξ ἡμῶν τῶν δύο ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν ἄλλην τὸν λόγον; ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὁ πρὸς ἐμὲ τρόπος τῆς Μαργαρίτας μετεβλήθη; μὲ ἠκολούθει ἀδιακόπως διὰ βλέμματος μακροῦ, τρυφεροῦ καὶ προσεκτικοῦ. Δὲν προσπάθει μὲν νὰ μὲ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Μαρίας Τύρελ, ἀλλ' ἔβλεπα ὅτι ἡ μεγάλη μου σχέσις τὴν ἀνησύχει. Ἦτο παρατηρητικὴ καὶ περίλυπος, ὑπομονητικὴ καὶ καλὴ, ἐνῶ ἡ πρὸς αὐτὴν συμπεριφορὰ μου ἦτο πολλάκις ὀργίλος καὶ ἀποθάρσυντικὴ. Νύκτα τινὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἐνῶ ἤρχιζα νὰ ἀποκοιμηθῶ, κύψασα δὲ ὑπεράνω μου εἰς τὴν κλίνην μου.

— Φιλτάτη μου, ἀδελφὴ μου! μὲ εἶπεν, ἄφες με νὰ σὲ ἀσπασθῶ, ἄφες με νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ. Ὡ! διὰ τί μὲ ἀποφεύγεις πάντοτε;

Ἐγὼ δὲ δὲν ἀπεκρίθην, ἀπέστρεψα μόνον τὸ πρόσωπόν μου φρίττουσα.

— Σοφία, ἐψιθύρισεν ἐκ νέου, εἰπέ μοι διὰ τί ἀποστρέφεις καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Ἰωάννην Χόλιγκφορθ;

— Σὲ καὶ τὸν Ἰωάννην, εἶπον ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ βλέπουσα αὐτήν. Ναί. Σὲ καὶ τὸν Ἰωάννην, Θεέ μου! δὲν εἶμαι καὶ εἰς τοὺς δύο σας εὐγνώμων; Τί πρὸςδοξον!

— Σοφία, θέλεις νὰ σὲ ὀρκισθῶ ὅτι δὲν ἔχεις αἰτίαν νὰ μὲ ζηλοτυπῇς;

— Ὡ! ὄχι, Μαργαρίτα, ἀπεκρίθην, μὴν ὀρκίζεσαι. Πήγαινε, καὶ ἔσο εὐτυχὴς, ὅπως εἶμαι ἐγὼ, καὶ κοιμήσου βαθέως.

Ἐκαμε βήματά τινα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ἐπανῆλθε πλησίον μου διστάζουσα.

— Σοφία, εἶπε, θέλω νὰ σὲ εἶπω... ἂν θέλῃς νὰ μὲ ἀκούσῃς... ἔχω μεγίστην θλίψιν.

— Ναί, ἔχεις; ἀπεκρίθην. Εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος ἔχων μεγάλην θλίψιν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν! Δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ πιστεύσω.

— Πλὴν, Σοφία, εἶπε θέτουσα τὰς χεῖράς της ἐπὶ τῶν ὤμων μου καὶ ἀτενίζουσά με, ἔχω μυστικὸν καὶ ἦλθα ἐδῶ νὰ σὲ τὸ εἶπω, καὶ πρέπει νὰ μὲ ἀκούσῃς, διότι σὲ ἀφορᾷ.

— Ναί, μὲ ἀφορᾷ; ἀπεκρίθην, τότε θὰ κάμῃς καλλίτερα νὰ μὴ μὲ ἐμπιστευθῇς τὸ μυστικόν σου, Μαργαρίτα. Μὲ φαίνεται ὅτι ἔχω θηρίον ἀλυσσοδεμένον κάπου ἐντὸς ἐμαυτῆς, τὸ ὅποιον δυνατόν νὰ σὲ βλάψῃ. Σὲ συμβουλεύω νὰ μὴν ἔχῃς καμμίαν σχέσιν μαζὶ μου. Καλὴν νύκτα.

— Ἄ! ἀπεκρίθη ἡ Μαργαρίτα πικρῶς καὶ ἀναχωροῦσα, νὰ μεταβλήθῃς τόσον ἐντὸς τοσούτῳ μικροῦ διαστήματος. Αὐτὸ εἶναι ἔργον τῆς Μίς Τύρελ! Μὲ κατασκοπεύει, καὶ ὅμως τὴν προκαλῶ νὰ μὲ εἰπῇ ἂν γνωρίζῃ τί περὶ ἐμοῦ. Σὲ ἐγάμισε τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς ἰδικὰς της σκληρὰς προλήψεις.

— Μὴ λέγῃς τίποτε ἐναντίον τῶν Τύρελ ἐν τῇ παρούσῃ μου, εἶπον. Εἶναι οἱ προσφιλέστεροί μου φίλοι.

— Ἄν τοῦτο ᾔναι ἀληθές, ἀπεκρίθη ἡ Μαργαρίτα περιεσκεμμένως, δὲν ἔχω τίποτε περιπλέον νὰ εἶπω. Τὸ πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ σὲ εἶπω δὲν σὲ ἀφορᾷ καὶ ἐσώθην πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ ταπεινώσιν. Ὅταν μάθῃς τὰ πάντα δύνασαι νὰ μὲ κατηγορήσῃς μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἐνθυμοῦ, προσέθηκε καθαρῶς μεθ' ὑπερηφάνου πικρίας, σὲ δίδω πλήρη ἄδειαν.

Στραφεῖσα δὲ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν ἐστίαν, ἐστμαμάτησεν ἐνώπιον τοῦ ἐκπνέοντος πυρὸς παρῆλ-

ροῦσα αὐτό· εἶδεν τὸ σκοτεινὸν ἀνάστημά της μεταξὺ ἑμοῦ καὶ τοῦ ἐκλείποντος πυρὸς, ἡ κεφαλὴ της ἐκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους, οἱ βραχίονές της ἐκρέμαντο ἐν ἀπελπισίᾳ εἰς τὰ πλευρά της. Ὀνειροπόλησεν ἐπὶ τινος στιγμᾶς καὶ μετὰ ταῦτα ἄνευ θορύβου ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Τὸ θέρος εἶχε φθάσει, τὰ ἄνθη ἡνθίζον καὶ ἡ βροχὴ τῶν ἀκτίων τοῦ ἡλίου εἶχεν ἀρχίσει. Ὁ κόκκυξ ἐσύχναζεν εἰς τὸν κήπον τοῦ πύργου, οἱ λαγωοὶ ἐθερμαίνοντο εἰς τὸ ἄδενδρον μέρος τῶν δασῶν, τὰ ὅποια ἐξωογόνει τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν.

Μικρὸν περιστρεφτικὸν τὸ ὅποιον συνέβη ἡμέραν τινὰ μὲ ἐκκμε νὰ ἀπορήσω πολύ. Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἱππεύοντες διηρχόμεθα τοὺς κήπους· εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δρόμου, εὐρισκομένη πρὸ τῶν ἄλλων, παρετήρησα δύο ἀνθρώπους μακρὰν περιδιαβάζοντας μεταξὺ τῶν δένδρων, καὶ ἀνεγνώρισα ὅτι ἦσαν τὰ κοράσια τῆς ἐπαύλεως. Ταχύνασα τὸ βῆμα ἔφθασα πλησίον των, χωρὶς νὰ με ἴδωσι, καὶ τὰ εὖρον γονυπετῇ συλλέγοντα χόρτα. Ἡ Μόψι ἔπεσε πᾶραυτὰ εἰς τὸν λαιμόν μου, ἀλλ' ἡ Ἰωάννα ἦτο ὀλίγον συνεσταλμένη· ἠναγκάσθην νὰ τὴν θωπεύσω ὅπως φανῇ εὐκρινής.

Μὲ εἶπεν ὅτι ἐνόμιζεν ὅτι εἶχον μεταβληθῇ, διότι ἔμενα τόσον καιρὸν μακρὰν των· ἂν τὰς ἡγάπων ἂ κόμη θὰ ἤρχομην νὰ τὰς ἴδω· ἡ μήτηρ των δὲν ἦτο καλὰ, καὶ ὁ Ἰωάννης ὅτε ἦτο εἰς τὴν ἐπαυλιν ἦτο περίλυπος· εἶχε δυσαρέσκειάν τινά· μήπως ἐγὼ ἐγνώριζα τί εἶχεν;

— Εἴτε ἂν ἔρχωμαι εἴτε ἂν δὲν ἔρχωμαι, πρέπει νὰ ἔχῃς πεποίθησιν εἰς ἐμὲ, Ἰωάννα, ἀπεκρίθην. Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι μεταβάλλονται· θὰ ὑπάγω μετὰ σοῦ τόρᾳ νὰ ἴδω τὴν μητέρα σου. Ἰδοὺ τὰ ἄλλα μέλη τῆς συνοδίας μου ἔρχονται ἐδῶ· θὰ τὰ συναντήσωμεν καὶ θὰ εἴπωμεν τί σκοπεύω νὰ κάμω. Αὐτὴ εἶναι ἡ Μίς Λεονάρδ, προσέθηκα ἰδοῦσα τὴν Μαργαρίταν προπορευομένην. Δὲν εἶσαι περίεργος νὰ τὴν ἴδῃς;

Ἡ Ἰωάννα ἀπεκρίθη «ναί,» καὶ ἐβάδισε πλησίον μου κρατοῦσα τὴν μαστιγὰ μου.

Ὁ ἥλιος ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Μαργαρίτας ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὴν σκιάν ἐντελῶς ἀπέναντι ἡμῶν· ἀνεγείρασα τοὺς ὀφθαλμοὺς μᾶς εἰδέν, ἀνεπήδησε μεθ' ὁρμῆς, συνέσπριγγεν ἀγρίως τὰς ἡνίκας τοῦ ἵππου της, ὅστις ἀναχαιτίσας τὴν ἐρρίψεν κατὰ γῆς. Ἀρῆκα κρυγὴν μεγάλην καὶ ἐπήδησα, ἀλλ' ἡ Ἰωάννα ἔστατο ἀκίνητος, βλέπουσα τὴν Μαργαρίταν κειμένην ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ, παρατηροῦσα αὐτὴν μετ' ἀπορίας καὶ μὲ πρόσωπον τὸ ὅποιον

μετεβλήθη ἀπὸ κατακόκκινον εἰς κάτωχρον ὠθήσασα αὐτὴν ἐπλησίασα εἰς τὴν Μαργαρίταν, ἐκείνη δὲ στραφείσα ταχέως καὶ μηδὲ λέξιν εἰποῦσα ἐπορεύθη σπεύδουσα πρὸς τὸν οἶκόν της. Ἐγένετο δὲ ἄφαντος οὐδὲ ἄπαξ στραφείσα νὰ ἴδῃ ὀπισθεν τῆς· ὅλα ταῦτα συνέβησαν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.

Οἱ ἄλλοι ἱππεῖς ἔφθασαν· ἡ Μαργαρίτα δὲν εἶχε βλαφθῇ, ἀλλὰ ὀλίγον μόνον εἶχε ζαλισθῇ. Ἦτο ὁμῶς τόσον νευρική, ὥστε δὲν ἐδυνήθη νὰ ἱππεύσῃ ἐκ νέου. Ὅλη ἡ συντροφία μας ἀπῆλθεν εἰς τὸν πύργον ἔφιππος, ἐγὼ δὲ ἔμεινα μὲ τὴν Μαργαρίταν καθήμενη ἐπὶ τῆς χλόης ἕως ὅτου ὄχημα ἔφθασε μετ' ὑπηρετοῦ ὁπερ μᾶς παρέλαβεν. Ὁ ὑπηρετὴς ἔλαβε τοὺς ἵππους μας, ἐγὼ δὲ ὠδήγησα τὴν Μαργαρίταν εἰς τὸν πύργον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τὸ ὅποιον ἐμείναμεν εἰς τὸ δάσος ἐκλαίει τὴν Ἰωάνναν δὲν εἶδα πλέον, καὶ ὡς ἐννοεῖτε εὐκόλως δὲν ἔκαμν τὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὴν μητέρα της. Ἡ Μαργαρίτα δὲν προσεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς πτώσεώς της, οὐδ' ἐγὼ ἠρώτησα περὶ αὐτῆς. Ἐνθυμούμην τὸ πρόσωπον τῆς Ἰωάννας, καὶ ἐσυλλογιζόμην ἀποροῦσα καὶ σιωπῶσα τὴν παράδοξον συμπεριφορὰν της. Ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ φαντασθῶ ὅτι ἡ Μαργαρίτα ἦτο πρὸς αὐτὴν πρόσωπον, τὸ ὅποιον δὲν περιέμενε νὰ ἴδῃ καὶ δὲν τῇ ἦτο εὐχάριστον νὰ ἴδῃ. Καὶ ὅμως τὸ νέον ἐκεῖνο κοράσιον ἦτο παιδίον διὰ ἔφθασεν εἰς Χιλσβρὸ, καὶ δὲν ἐγνώριζε καὶ τὸ ὄνομα τῆς Μαργαρίτας. Ἡ κεφαλὴ μου ἐπόνει ὀδυνηρῶς ἕνεκα τῶν ἀποριῶν μου, ἀλλὰ μὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐννοήσω τι. Ἡ Ἰωάννα ἦτο παράδοξον κοράσιον· θὰ εἶχε προλήψεις ἐναντίον τῆς Μίς Λεονάρδ, καὶ διὰ τοῦτο ἔδειξεν αὐτὰς τόσον ἀποτόμως. Αὐτὸ ἦτο ὅλον τὸ συμπέρασμα τῶν σκέψεών μου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐσπέραν τινὰ εἶχομεν γεῦμα, καὶ ἐπειδὴ ἦσαν πολλοὶ νέοι ἐχορεύσαμεν ὀλίγον, ἐγὼ δὲ ἐχόρευσα μὲ περισσοτέραν εὐθυμίαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, διότι ἡ καρδία μου ὑπέφερεν ὑπερβολικά. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ Μαρία Τύρελ μοι εἶπεν ὅτι ἐσκόπευε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν πύργον τὴν προσεχῇ ἐβδομάδα, καὶ μὲ παρεκίνησε νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῆς εἰς Λονδίνον. Ἐγὼ δὲ ἂν καὶ ἐσκεπτόμην ὅτι ἦτο καλλίτερον νὰ ἀναχωρήσω μετ' αὐτῆς, ἐντοσοῦτ' ἠρνήθην· ἐγνώριζα ὅτι ἔπρεπε νὰ φύγω ἀπὸ Χιλσβρὸ, καὶ ὁμῶς ἀπέφευγα τὸν ἀγῶνα τὸν ὅποιον θὰ κατέβαλλα ὅπως ἀποσπασθῶ ἀπ' ἐκατ. Εἰς Χιλσβρὸ μὲ ἡγάπησαν καὶ ἔζησα εὐτυχῆς· τὰ δένδρα καὶ τὰ δάση τὸ ἐγνώριζαν· καὶ αὐτὰ τὰ πρόσωπα τῶν χωρικῶν τὰ διερχόμενα ἀπὸ τοὺς δρόμους ἐφάνοντο ὡς νὰ ἐγνώριζαν τὸ μυστικόν μου, καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις μου. Ἦσθαι νόμην ὅτι ἂν ἄπαξ ἐφευγα ποτὲ δὲν θὰ ἠδυνάμην πλέον νὰ ἐπκνέλω,

καὶ ἔπρεπε πρῶτον νὰ ἐξηγηθῶ μετὰ τοῦ Ἰωάννου καὶ νὰ διαλύσω τὸν ἀράχιδά μου. Πλὴν πῶς νὰ τὸν πλησιάσω διὰ τοιοῦτον λόγον; Ἦμην τοσοῦτον ψυχρὰ μετ' αὐτοῦ ἐσχάτως, ὥστε τὸ πρᾶγμα μοὶ ἐφάνετο ἀδύνατον. Ἠσθάνομην μὲν ὅτι θὰ ἀνεκουφίζετο ἕνεκα τῆς ἀπουσίας μου καὶ θὰ ἔχαιρε διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του, πλὴν ἡ ἰδική μου θλίψις μὲ κατεπίεζεν. Ἐφοβοῦμην μήπως παρεφερόμην ἂν τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ μας ἐδεικνύετο καλῶς ὡς εἰς τὸ παρελθόν. Δοιπὸν ἐχόρευσα μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ ὁ λοχαγὸς Τύρελ ἦτο ὁ συγχορευτής μου. Ἦμεθα πολλὰ εὐθυμοὶ. Ἡ Μαρία ἔκρουε τὸ κλειδοκύμβαλον, καὶ μᾶς παρετήρει μὲ βλέμματα ἐπιδοκιμαστικά. Ὁ Ἰωάννης ἦτο μαζί μας εἰς τὸ γεῦμα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τὸν ἔχασα καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπα πλέον οὐδὲ τὴν Μαργαρίταν, ἡ φαντασία μου ἀνεπόλει αὐτοὺς περιπαικνύοντας καὶ τοὺς δύο ὁμοῦ ὑπὸ τὴν σελήνην, καθόσον ἡ ἐσπέρα ἦτο θερμὴ, τὰ παράθυρα ἀνοιχτά, οἱ ἀστέρες ἔλαμπον καὶ ὁ κόσμος εἰσῆρχετο καὶ ἐξήρχετο κατὰ τὴν διάθεσίν του. Τὰ ἄνθη εὐωδίαζον ὑπὸ τὴν δρόσον καὶ αἱ ἀηδόνες ἐκελάδουν. Ἐπιζῶν τὸν κρυπτόν ἐπὶ τῆς χλόης, ὅτε δὲ ὁ γέλως καὶ αἱ φωναὶ ἔπαυσαν, ἠκούσθη τις ψάλλον ἐντὸς τῆς οἰκίας· ἡ Μαργαρίτα τραγωδοῦσα διεσκέδαζε, τὰς γραῖας καὶ τοὺς γέροντας, καὶ οἱ περιδιαβάζοντες συνηθροίσθησαν περὶ τῶν παραθύρων ὅπως ἀκούσωσιν αὐτήν. Περιφερομένη εἰσῆλθα μετὰ τοῦ λοχαγοῦ Τύρελ ἐντὸς σπηλαίου ὅπως ἀκούσω ἀηδόνας· ἤμην καταβεβλημένη ἀπὸ τὴν συντροφίαν του. Προσεπάθει νὰ μὲ καταπίσῃ νὰ τῷ ὑποσχεθῶ ὅτι θ' ἀνεχώρουν εἰς Λονδίνον.

— Ὡ! ἄφρετε αὐτὸ, θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τούτου αὔριον, ἀπεκρίθην. Ἄς διασκεδάσωμεν ἀπόψε. Θὰ παίζωμεν πάλιν τὸν κρυπτόν!

Καὶ τρέξασα μετὰ τῶν δένδρων ἐκρύβην ὅπισθεν μεγάλης δρυός. Ὁ σύντροφός μου μὲ ἔχασε καὶ τὸν ἤκουσα διερχόμενον πλησίον μου καὶ βλασφημοῦντα ὀλίγον διότι δὲν μὲ εὑρίσκειν. Ἐμείνα ἀκίνητος ἕως ὅτου ἔπαυσε πλέον νὰ μὲ ἀναζητῇ καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὴν οἰκίαν, τότε δὲ ἐξῆλθα ἀπὸ τὴν κρύπτην μου καὶ ἀνέπνευσα ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν σελήνην. Ὁ λοχαγὸς Τύρελ ἦτο πρὸς ἐμὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀληθὲς γέρον τῆς θαλάσσης. Μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν ἀποφύγω, καὶ ἐνίοτε κατὰ τὰς ὥρας τὰς πλέον ἀπελπιστικάς τῆς διαθέσεώς μου ἐσυλλογιζόμην ὅτι θὰ ἦτο τῆς τύχης μου νὰ τὸν φέρω ἐπὶ τῶν ὤμων μου κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς μου.

Ἐβάδιζα ἀργὰ ὀνειροπολοῦσα θλιβερώς, ὅτε εἶδα ἄνθρωπον προχωροῦντα εἰς τὸ μονοπάτιον ὅπως μὲ συναντήσῃ· διέκρινα δὲ εὐθὺς τὸν Ἰωάννην Χόλιγφορθ. Ἰπῆρξε καιρὸς ὅτε θὰ ἔτρεχα χαίρουσα εἰς

προὑπάντησίν του, ὅτε θὰ ἐλάμβανα τοὺς βραχίονάς του καὶ θὰ ὠφελοῦμην ἀπὸ τῆς περιστάσεως ἵνα συνομιλήσωμεν περὶ εὐχαρίστων ἰδεῶν. Ἀλλ' οὗτος δὲν ἦτο ὁ φίλος τὸν ὁποῖον εἶχα γνωρίσει, οὐδ' ἐγὼ ἤμην πλέον τὸ ἀπλοῦν κοράσιον, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν του εἰς ἐμπιστευτικὰς συνδιαλέξεις καὶ νὰ εὐχαριστηθῇ εἰς λαμπρὰ ὄνειρα. Αἱ εὐχάριστοι ἰδέαι ὑπῆρξαν ἀπατηλαί, οἱ ἀστέρες κατέπεσαν· δὲν ἔβλεπα πλέον πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀλλὰ πρὸς τὴν γῆν. Πρὸς στιγμὴν ὠπισθοχώρησα καὶ ἠθέλησα νὰ κρυφθῶ, πλὴν ἐσκέφθην, τί θὰ ἐσήμαινε τοῦτο; Δυσάρεστοι λόγοι θὰ ἐλέγοντο μετὰξὺ μας μίαν ἡμέραν ἀργότερα ἢ ἐνωρίτερα. Πολλὰ ὀλίγαὶ λέξεις θὰ ἤρκουν· καλλίτερον λοιπὸν νὰ τὰς εἰπῶμεν διὰ μιᾶς.

— Σοφίκα, εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ὁ κόσμος σὲ ζητεῖ καὶ ὁμιλεῖ περὶ σοῦ· ἤλθω νὰ σὲ εὔρω καὶ νὰ σὲ ὀδηγήσω εἰς τὴν οἰκίαν. Νὰ εἰπῶ δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν χαίρω ὅτι μὲ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ φανερώσω ὅ,τι ἔχω πρὸ καιροῦ κατὰ νοῦν. Θέλεις νὰ μὲ ἀκούσης;

— Ναί, ἀπεκρίθην, βεβήκως. Ὅσον θέλεις.

Καὶ ῥίπτουσα ὅπισθεν τοῦ ὤμου μου μικρὰ τεμάχια κλωναρίων ἠτοιμάσθην νὰ τὸν ἀκούσω. Ὡ τέκνα μου! πόσον θρασυεῖσαι γίνονται αἱ γυναῖκες, μόνον καὶ μόνον φοβούμεναι μὴ τὰς οἰκτείρωσι.

— Βεβήκως γνωρίζεις κάλλιστα, ἐξηκολούθησε, τί μέλλω νὰ σὲ εἰπῶ. ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ ζητήσω ἐξήγησιν διὰ τὸ φέρσιμόν σου τῶν τελευταίων ἐβδομάδων. Ὁ κόσμος ἐνώνει τὸ ὄνομά σου μὲ τὸ τοῦ λοχαγοῦ Τύρελ, καὶ μὲ πολὺ δίκαιον. Μετεβλήθης τόσον ὥστε σχεδὸν δὲν ἀναγνωρίζω πλέον τὴν Σοφίαν, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισχ ἄλλοτε. Ἄν μετανόῃς διὰ τὴν ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν μὲ ἔδωκες, εἰπέ το καὶ θὰ σὲ ἀφήσω ἐλευθέραν. Ἐνθυμοῦμαι τὰς περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ὑπόσχεσίς σου ἐδόθη. Ἰσως ἐμεγαλοποίησας τὰ αἰσθήματά σου· ἔκτοτε ἀνενέωσας τὰς γνωριμίας σου μὲ ἀνθρώπους καὶ μὲ τρόπους τῆς ζωῆς οἱ ὁποῖοι σὲ ἀρμόζουν καλλίτερον. Θὰ προσπαθῇς νὰ μὴ σὲ μεμφθῶ. Ὁμίλησε καθαρά εὐθὺς, καὶ μὴ μὲ συλλογίζεσαι.

Ὁ ἀληθὲς ἦχος τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς μομφῆς εἰς τὴν φωνήν του ἐτάραξε τὴν ἀκοήν μου, καὶ ἠνάγκασε τὴν καρδίαν μου νὰ παλαίσῃ ὅπως εὖρη τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀπεντήσῃ τιμίως εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην. Ὀλίγαὶ ἀπλᾶὶ λέξεις θὰ ἤρκουν, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις ὅλων ὅσα εἶδα ἐπανῆλθον εἰς τὸν νοῦν μου ταχέως. Ἡ πεποίθησις ὅτι δὲν ἦτο εἰλικρινὴς καὶ δίκαιος μὲ κατετάραξε, καὶ μὲ ἐνέπλησεν αἴφνης ὀργῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀπελπισίαν μου.

— Κύριε, εἶπα (ἐλέγομεν « κύριε » τὰς ἡμέρας ἐκείνας χάριν εὐγενείας, τέκνα μου) μειδιῶσα, ψυχρῶς καὶ ὅλως ἀπηλπισμένη, θὰ σὲς ὑπακούσω. Ἄς

διαλυθῇ ἡ μεταξὺ μας ὑπόσχεσις ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης.

Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἀνεστέναι βραδέως ὥς ἂν ἀνεκουφίσθῃ, καὶ ἐπειδὴ εὕρισκόμεθα πλὴσιον τῆς οἰκίας ἀπεχωρίσθημεν εὐγενῶς. Οὕτω διελύσαμεν τὸν ἄρ-
ραβῶνα μας. Ἱερὸν καὶ ἀδιάλυτον ἐπίστευον αὐτὸν ἄλλοτε, πλὴν τότε ἤμην μικρά, ἀνόητος καὶ ἄπειρος. Οἱ ἄνθρωποι σφίγγουσι σήμερον τὰς χεῖρας μεταξὺ τῶν, καὶ ἀποχειρετῶνται χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ὅτι θὰ κατασταθῶσι τόσον μωροὶ, ὥστε νὰ καταστρέψωσι τὴν αὖριον διὰ τῶν δακρύων τῶν. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν περιέμενε τὴν ἐπαύριον· ἡ νύξ ἐκείνη ὑπῆρ-
ξεν οἶκτρά ἐνεκα τῶν δακρύων μου. Ἀλλ' ἡ Μαρία εὐρέθη ἐτοίμη νὰ μὲ πρηγορήσῃ, νὰ μὲ συμβουλεύσῃ, νὰ μὲ διδάξῃ· ἐπραξε δὲ πάντα ταῦτα μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῇ ἐπιτηδειότητος.

— Εἶσαι γενναία κόρη! μὲ εἶπε· χαίρω διότι εἶ-
χες τὸ θάρρος νὰ ἀποσυρθῇς εἰς τὴν πρώτην πρό-
κλησίν του· θὰ ἦτο πολὺ ταπεινωτικότερον ἂν πε-
ριέμενες ἀναγκαστικὴν ὑποχώρησιν.

Ὑπεσχέθην δὲ νὰ τὴν συνοδεύσω εἰς Λονδίνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἡ Κ. Χίλλ εἶχεν ὥραϊαν, μικράν, στολισμένην κομψὴν αἵθουσαν, μὲ κυκλᾷ μεταξωτὰ παραπετά-
σματα, μὲ κλωβία πτηνῶν, μὲ ἀνάκλιντρα διὰ τοὺς σκύλους καὶ τὰς γάτας τῆς καὶ μὲ κενὸν κάθισμα διὰ τὴν φίλην ἐκείνην, ἥτις θὰ ὑπῆγαιεν ἐκεῖ καθ' ὅποιον δῆποτε ὥραν, ὅπως συνδιαλεχθῇ ἰδιαίτερος μετὰ τῆς κυρίας τοῦ πύργου. Ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς μὲ παρέσυρεν ἐμπιστευτικῶς ἡ Κ. Χίλλ τὴν ἐ-
παύριον τῆς ὑπὸ τὴν σελήνην συνομιλίας μου μὲ τὸν Ἰωάννην, ἐνῶ, μὲ βεβρημένους ὀφθαλμοὺς καὶ φλο-
γισμένας παρειάς, ἔχουσα ὅμως ἐτοίμην γλῶσσαν αὐθάδη, καλῶς ἀκονισμένην καὶ μὴ παραδεχομένην τὴν ἐπέμειναι οὐδενός, κατέβαινα μεγαλοπρεπῶς ὅπως ὑπάγω καὶ θέσω κατὰ τὴν συνήθειαν τὸν με-
λαγχολικόν μου δάκτυλον εἰς τὰς διασκεδάσεις καὶ εὐχαριστήσεις τῆς ἡμέρας.

— Ἐλα ἐδῶ, φιλτάτη μου, μὲ εἶπεν ἡ Κ. Χίλλ μυστηριωδῶς θέτουσα τὸν δάκτυλόν της εἰς τὰ χεῖλη της, νεύουσά με εὐθύμως, καὶ κινουσα ὅλους τοὺς μικροὺς βοστρύχους της. Νομίζω, φιλτάτη μου, ὅτι δύναμαι νὰ σὲ ἐμπιστευθῶ ἀφόδως, ἀφοῦ μάλι-
στα τόσον ἀγαπᾷ τὴν Μαργαρίταν. Δὲν θὰ σ' ἐτά-
ραττα μὲ τὰ νέα μου ἂν δὲν εἶχα μυστικόν, καὶ τὸ μυστικόν εἶναι πρᾶγμα τὸ ὅποιον οὐδέποτε ἡμ-
πόρεσα νὰ ὑποφέρω πολλὴν ὥραν χωρὶς νὰ μὲ προ-
ξενήσῃ ὑστερισμούς. Ἡξεύρω ὅτι δὲν ἀγαπᾷ τὰ φίλτατά μου· λοιπὸν θὰ ἐξαποστείλω τὰ πλέον τα-
ραχοποιά.

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἡ Κ. Χίλλ ἐρρίψεν ἀπὸ τὸ

παράθυρον εἰς τὸν ἐξώστην ἡμιδωδεκάδα τῶν φιλ-
τάτων της ζώων, καὶ σταθεῖσα ἐβλεπεν αὐτὰ κινουσα
συγχρόνως τὴν κεφαλὴν χαριέντως πρὸς τὰ δυσρε-
στηθέντα ἐκεῖνα πλάσματα, διότι μετεχειρίσθη αὐτὰ
τοσοῦτον ἀνευλαβῶς.

— Ὡραία μου ζῶα! τρέξατε, πηδήξατε! ἀνέ-
κραξεν ἡ κυρία τοῦ πύργου κινουσα τοὺς μικροὺς καὶ
παχεῖς βραχίονάς της.

Καὶ ὅτε ἐπὶ τέλους τὰ κυνάρια της ἐστράφησαν
ὅπως τρέξωσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἐστρεψεν ἐκ νέου
τὴν προσοχὴν της πρὸς ἐμέ.

— Πρέπει νὰ σὲ εἶπω πρῶτον, φιλτάτη μου, εἶ-
πεν ἀνασύρασα γράμμα ἀπὸ τὸ θυλάκιόν της καὶ ἀ-
νοίξασα αὐτὸ ἐπὶ τῶν γονάτων της, πρέπει νὰ σὲ
ἐμπιστευθῶ πρῶτον ἐν μεγίστῃ μυστικότητι ὅτι ἡ
φιλτάτη μας Μαργαρίτα ἠρᾷβωνίσθη.

Ἐνῶ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ψαλ-
λόντων πτηνῶν ἐγένετο τοσοῦτον θορυβώδης, ὥστε
ἡ κυρία αὐτῶν ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν διακοί-
νωσίν της καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ ρίψῃ ἐπὶ τῶν κλωβίων
μεταξωτὰ καὶ ἄλλα λεπτὰ ὑφάσματα, ὅπως κατα-
πύσῃ ἡ μανία τῶν.

Ἐν τοσούτῳ ἔλαβον καιρὸν νὰ σκεφθῶ ὅτι ὁ Ἰωάν-
νης θὰ ἔμεινε πολὺ ἀργὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἢ
θὰ ἐξύπνησε πολλὰ ἐνωρίς τὴν πρωΐαν ἐκείνην διὰ
νὰ ἀποτελειώσῃ τὰ πράγματα τόσον εὐτυχῶς.

— Ἦθελα νὰ ἡξεύρω ἂν θὰ πειράξῃ τὴν Μαρίαν
νὰ ἀναχωρήσῃ μίαν ἡμέραν ἐνωρίτερα ἀφ' ὅ,τι ἀπε-
φάσισεν.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ δευτέρα σκέψις τῆς κεφαλῆς μου
ἕως ὅτου ἐπανῆλθεν ἡ Κ. Χίλλ καὶ ἀναλαβοῦσα τὴν
ἐπιστολὴν προητοιμάσθη νὰ μοὶ προσφέρῃ ἔτι με-
γαλητέραν εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὸ «ἐκλεκτὸν φαγη-
τὸν» τὸ ὅποιον ἠτοίμασε πρὸς ἰδικὴν μου τέρψιν.

— Ναί, εἶπεν ἡ Κ. Χίλλ, εἶναι βέβαιον ὅτι εἶ-
μεθα προωρισμένοι νὰ τὴν χάσωμεν, καὶ εἶσαι πολ-
λὰ καλὴ καὶ συμπαθὴς, φιλτάτη μου, νὰ δεικνύης
τόσην λύπην δι' αὐτό. Εὐκόλως δύνασαι νὰ φαντα-
σθῇς πόσον θὰ ὑποφέρω... ἐγὼ ἡ ὁποία ἠγάπησα
τὸ κοράσιον αὐτὸ δεκάκις περισσότερον ἢ ἂν ἦμην
μήτηρ της.

Καὶ ἡ μικρὰ κυρία ἐσφόγγισε τὰ δάκρυά της.

— Σὲ εἶπα, φιλτάτη μου, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι
μυστικόν. Ὁ γέρον Σὶρ Ἀρθούρος ἐπιθυμεῖ νὰ νυμ-
φευθῇ ὁ υἱὸς του μὲ ἄλλην νέαν, καὶ ὁ Ἀρθούρος
Νόβλ δὲν δύναται νὰ ὑπανδρευθῇ ἄνευ τῆς συγκα-
ταθέσεως τοῦ πατρὸς του. Πλὴν, ἐνταυτῷ τὰ παι-
δία αὐτὰ ἀντήλλαξαν ὑποσχέσεις, ἐλπίζοντα εὐνοῦ-
κωτέρως ἡμέρας. Καὶ τώρα ἔλαβον γράμμα ἀπὸ τὸν
φίλτατον νέον τὸ ὅποιον λέγει ὅτι θὰ ἔλθῃ ἀπόψε.
Μόνον δὲν πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὴν Μαργαρίταν,

διότι θέλει νὰ τὴν καταλάβῃ ἐξ ἀπρόπτου. Θὰ φυλάξῃς τὸ μουσικόν μου, Μις Δάκρ; Καὶ ἐγὼ ἐψιθύρισα·

— ὦ βέβαια! Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐκινουνοὶ ἐν τῷ τοῦ δωματίου παρδόξῳ, καὶ ὁ νοῦς μου ἐπλανᾶτο.

— Καὶ ἡξεύρεις, φιλότατη μου, (αἰσθάνομαι ὅτι δύναμαι νὰ σὲ ἐμπιστευθῶ ἐντελῶς) ἡξεύρεις ὅτι εἶμαι καταχαρούμενη διὰ τοῦτο διὰ πολλοὺς λόγους; Παρατήρησα τὸν ταλαίπωρον νέον Χόλιγκφορθ! Ἡ Μαργαρίτα εἶναι θελκτικὸν πλάσμα καὶ, φοβοῦμαι, ὀλίγον ἀπερίσκεπτον. Πλὴν ἡ βασίλισσα τοῦ κάλλους πρέπει νὰ συγχωρηθῇ, φιλότατη μου, καὶ εἶναι βασίλισσα ἡ Μαργαρίτα μας. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν τὰ ἔντομα νὰ περιστρέφονται περὶ τοῦ λύχνου· δυνάμεθα;

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας χαιρετήσασα αὐτὴν ἐξῆλθον ὅσον ταχύτερον ἠδυνήθη.

— Ταλαίπωρε νέε Χόλιγκφορθ! ὦ! Ἰωάννη, Ἰωάννη! διὰ τί ἐταπείνωσες τὸν ἑαυτόν σου τοσοῦτον; ἐφώναζα διὰ τοῦ δάσους εἰς τὰς ἐστίας τῆς ἐπαύλεως.

Τέκνα μου, ὑπάρχει ὅπισθεν τοῦ πύργου παλαιὸς κήπος μέρος τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐγκαταλείπει ὁ ἥλιος. Ἄγρια σκιαὶ πίπτουσι τὸρα ὡς καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοὺς κλάδους τῶν διαφόρων δένδρων. Εἰς τὸν καιρὸν τῶν ὁπωρῶν ἐρυθρὰ ῥοδάκινα, καὶ δαμάσκηνα ὠχρὰ καὶ διαυγῇ ὡς τὸ μέλι κρέμονται ἀπὸ τοὺς παλαιούς τοίχους τοὺς περιβεβλημένους μὲ κισσόν. Κλάδοι βάτων ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὴν σειράν των ἔνεκα τοῦ βάρους τῶν κοκκίνων καρπῶν ἔκειντο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μονοπατίου. Κυψέλαι ἦσαν τοποθετημέναι πλησίον τῶν ἀνθέων τοῦ τελευταίου τοίχου, καὶ ὁ θόρυβος τῶν μελισσῶν καθίστανέ πως νηκωτικὴν τὴν ἀτμοσφαῖραν τοῦ μέρους ἐκείνου. Τοῦτο ὁμοῦ μὲ τὴν ὁσμὴν τῶν κυψελῶν καὶ τῶν ἀνθέων ἡσθάνετο εὐχαρίστως, ἅμα ὡς ἡ χεὶρ σου ἦνοιγε τὴν μικρὰν θύραν τοῦ κήπου, καὶ σὲ κατέλειπεν ἐπαισθητῶς ἅμα ὡς ἐκλείεις αὐτὴν ὅπισθὲν σου.

Τὸν γνωρίζετε, τέκνα μου, τὸν κήπον αὐτόν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦς εἰπῶ ὅτι εἶναι ἀγροῖκος συμπαρβαλλόμενος μὲ τοὺς ἄλλους γοητευτικοὺς κήπους, διὰ τοὺς ὁποίους δαπανῶνται χρήματα, οἵτινες εἶναι περίεργοι, καταστολισμένοι ὅπου τὸ ἔδαφος εἶναι ὡς μεγίστη ἀνθοδέσμη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς χλόης, καὶ ὅπου τὸ χρῶμα ἐκάστου ἄνθους ἀρμόζει πρὸς τὸ τοῦ παρακειμένου. Πλὴν ὁ παλαιὸς οὗτος κήπος ἦτο πάντοτε προσφιλὴς διὰ τὸν ἀδιάκοπον ἥλιόν του, διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τὴν ὁποῖαν εὕρισκέ τις ἐκεῖ καὶ διὰ τὴν δροσερὰν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων τοῦ παλαιοῦ συρμοῦ.

Λοιπὸν, φίλτατά μου, διέμεινα εἰς τὸ δωματίόν μου ἔλθον τὴν ἡμέραν, παλαιόσασα πάλιν θλίψεως καὶ

πάθους· ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἐσπέρα πλησιάζασα εἰς τὸ παράθυρόν μου εἶδα τὸν ἥλιον δύοντα ὀπισθεν τῶν δένδρων τοῦ παλαιοῦ κήπου, καὶ ἐνθυμηθεῖσα πόσον καταπραϋντικαὶ τοποθεσίαι καὶ ἡχοὶ ὑπῆρχον ἐκεῖ κατέφυγα εἰς αὐτὸν νὰ εὕρω ἄσυλον. Καὶ εἰσδύσασα εἰς τὴν ὑπὸ τὸν τοῖχον ἀναδενδράδα, ἔβλεπα τοὺς κάλυκας τῶν κρίνων λάμποντας ὅλους ὑπὸ τὸν δύοντα ἥλιον, καὶ τὰ πετώντα ἄνω καὶ κάτω πτηνὰ, καὶ τὰ μικρὰ χρυσὰ νέφη τοῦ οὐρανοῦ. Ψυχὴ δὲν ἀνέπνεεν ἐκτὸς ἐμοῦ ἐντὸς τῶν τεσσάρων ἐκείνων τοίχων, ἕως ὅτου τὸ κλειθρον τῆς μικρᾶς θύρας ἐκρότησε καὶ εἰσῆλθε σπεύδουσα εἰς τὸ μονοπάτιον ἡ Μαργαρίτα, ἔχουσα τὸ λευκὸν τῆς ἐσπερινῆς φόρεμα ἀνασηκωμένον ἀπὸ τὸ ἐν μέρος καὶ κρατοῦσα ποτιστήριον. Ἠγάπα ἰδιαίτερώς μίαν γωνίαν εἰς τὸν κήπον ἐκείνον τὴν ὁποῖαν εὐχαριστεῖτο νὰ περιποιητῇ μόνη. Ὁ ἥλιος ἔδωκε καὶ τὰ φυτὰ ἐδίψων. Ἡ Μαργαρίτα ἦτο καλὴ πρὸς ὅλους· καλὴ καὶ πρὸς τὰ λευκάνθεμα καὶ πρὸς ἐμὲ, καλὴ πρὸς τὸν Ἰωάννην, καλὴ πρὸς τὸν μνηστῆρά της τὸν Ἀρθούρον Νέβλ, (δὲν ἐλησμένησα τὸ ὄνομά του), ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο ὅπως τὴν εὐχαρίστησεν ἐξ ἀπρόπτου. Πότε καὶ εἰς ποῖαν γωνίαν θὰ ἔπαυεν ἡ καλωσύνη της καὶ θὰ ἤρχιζεν ἡ σκληρότης αὐτῆς; Παρατηροῦσα ὅπισθεν τῶν ἀνθέων τὴν ὥραίαν τῆς μορφὴν ἐσυλλογιζόμεν πᾶντα ταῦτα. Πῶς θὰ ἐφέρετο ὅτε θὰ ἐφθάνεν ὁ ἄλλος τῆς μνηστῆρ; Θὰ ἐστρεφεν ἄρά γε τὸ πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἐξέφραζε τοσοῦτον συγκινητικὴν ἀλήθειαν, πρῶτον πρὸς τὸν ἑνα, μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τὸν ἄλλον; Θὰ ἔτεινεν ἀκόμη τὴν χεῖρα καὶ εἰς τοὺς δύο ἐντὸς τοῦ σκότους, μὴ ἔχουσα τὴν γενναϊότητα νὰ ἀπορρίψῃ διὰ παντὸς ὀπισθὲν τῆς τὴν ἀγάπην καὶ νὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ τοῦ κόσμου; Θὰ ἤρνετο τιμίως τὸν Ἰωάννην, ὁμιλοῦσα ὅτι ἐξέλεξε τὴν ὁδὸν της, ἢ θὰ κατέστρεφε μετὰ θάρρους ὅ,τι δὲν ἦτο ἱερὸν καὶ θὰ ἐδίδεν εἰς αὐτὸν τὴν χεῖρά της ἐνώπιον τοῦ κόσμου; Ἀναλογιζομένη τὴν πιθανότητα ταύτην, ἡσθάνθη τὴν καρδίαν μου ἐξογκουμένην μὲ αἰσθημα τὸ ὁποῖον ὁμως δὲν ἦτο ἐγωϊστικόν, κατεσκεύασα ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ἀνάκτορον ἐνάρετον διὰ τὸν Ἰωάννην.

Ἐν ταύτῳ ἤκουσα τὴν θύραν ἀνοιγομένην ἐκ νέου καὶ ἀναπηδήσασα ἀνέβλεψα περιμένουσα νὰ ἴδω τὸν Ἰωάννην ἐρχόμενον νὰ λάβῃ κατοχὴν τοῦ ἐναερίου ἀνακτόρου τοῦ παρευθὺς. Τῶντι δὲ ἀνὴρ εἰσῆλθε, πλὴν ἦτο ξένος. Ἐβάδισε πρῶτον εἰς ἓν μονοπάτιον μετὰ ταῦτα εἰς ἄλλο καὶ παρατήρει μὲ βλέμματα ἀσυνεθίστα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Οὗτος λοιπὸν ἦτο ὁ Ἀρθούρος Νέβλ· ἐφθασεν. Ἦτο ὥρατος νέος, προσηνὴς ὡς ἄνθρωπος ὅστις ὑπηρέτησεν εἰς τὰ ξένα, ἀλλ' ὥρατος, ὥραιότερος τοῦ Ἰωάννου· εἶχε

μὲν περισσότεράν κομψότητα καὶ ἥθος μεγιστάνος, ὀλιγώτερον ἐκείνου τοῦ ἰδανικοῦ τὸ ὁποῖον σὺ εἶπα προτοῦ. . . . πῶς νὰ τὸ ὀνομάσω, φίλτατά μου, διὰ νὰ ἀποφύγω τὸ μειδίαμά σας; Ἐγνωρίσατε τὸν Ἰωάννην Χόλιγκφορθ καὶ θὰ παρατηρήσατε τὸ θελκτικὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, ἀσθενῆ, ἢ περίλυπον, ἢ παρμωρφομένον, ἢ γέροντα θὰ τὸν καθιστᾷ πάντοτε ἀξιολογώμετον καὶ θὰ ἐλκύῃ τὴν ἀγνὴν καρδίαν πρὸς αὐτόν.

Λοιπὸν, ὁ Ἀρθούρος Νόβλ ἦτο διαφορετικὸς. Ἀγνοῶ πῶς θὰ ἐφάνετο ἂν ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς εὐτυχίας· ἀλλ' ἐφάνετο πλασμένος νὰ ᾔῃ χρυσὸς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Εἶχε πρόσωπον εὐχάριστον, εὐθυμον, εὐλικρινές, ἥθος εὐγενές, ἡγεμονικόν, καὶ συμπεριφορὰν εὐμενῆ καὶ ἀξιοπρεπῆ. Φυσικῶς δὲ εἶχεν ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Σάξωνος ἥρωος· ξανθὴν κόμην, γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ γενναῖαν ὄψιν.

Ἄν καὶ ἐφάνετο εὐθυμὸς καὶ χαρῖεις καὶ εὐτυχής, τὸν ἐλυπήθην ὀλίγον, ὅτε τὸν εἶδα πορευόμενον εἰς ἀναζήτησιν τῆς Μαργαρίτας. Ἐλυπήθην αὐτὸν ὀλίγον, ὅχι πολὺ, διότι ἔκρινα αὐτὸν (ἐσφαλμένως, ὡς ἀπαδείχθη μετὰ ταῦτα), ὅτι ἦτο ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἀγκυλῶσιν ἐλαφρῶς καὶ πρηγοροῦνται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ κόσμου τοῦ ὁποῖου θὰ ἦτο βεβαίως προσφιλὲς τέκνον.

Εἶδον τὴν συνάντησίν των καὶ τὸ ἐναέριον ἀνάκτορον τοῦ Ἰωάννου κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἦτο ἀδύνατον νὰ λανθασθῶ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς Μαργαρίτας, ἀπὸ τὴν λάμψιν ἣτις μετεμόρφωσεν ὅλην αὐτὴν, ὅτε στραφεῖσα τυχαίως εἶδον αἶφνης τὸν νέον ἐρχόμενον πρὸς αὐτήν. Ἐδραμε πρὸς αὐτὸν τείνας τὰς χεῖράς της, μὲ τὸ φόρεμά της ἀνασηκωμένον, καὶ μὲ πόδας πετώντας· ἐκεῖνος δ' ἐνταυτῷ προχωρῶν πρὸς αὐτήν, ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας τοῦ ὅπως δεχθῇ αὐτήν καὶ τὰς ἐκλείσεν ἐπ' αὐτῆς εὐλαβῶς, ὡς ἀληθὲς ἱππότης ἐναγκαλιζόμενος τὴν σύζυγόν του.

— Καὶ τί τοὺς μέλει διὰ τὸν Ἰωάννην; εἶπα καθ' ἑαυτὴν παρωργισμένη, βλέπουσα τοὺς δύο περιδιαβάζοντας ἄνω καὶ κάτω μεταξὺ τῶν ῥόδων, συνδιαλεγόμενους ζωηρῶς καὶ εὐθύμως ὡς ἂν ἔλαβον ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ ᾔσαν αἰωνίως εὐτυχεῖς.

Ἡ ἐσπέρα ἐκείνη ὑπῆρξε μελαγχολικὴ διὰ τινὰς ἐξ ἡμῶν τῶν ἐν τῷ πύργῳ. Ἡ Μαργαρίτα καὶ ὁ ἄρραβωνιστικὸς της ἐκάθηντο μόνοι των καὶ συνωμίλουν. Ἡ Μαρία ἐπαιζε σκάκους μὲ τὸν Κ. Χίλλ, καὶ ἐγὼ, ὅπως ἀποφύγω τὸν λοχαγὸν Τύρελ, ἔμεινα πλησίον τῆς Κ. Χίλλ.

— Εὐρίσκομαι ἐντελῶς εἰς δῖλημμα, φίλτατά μου, μὲ ἐψυθύρισεν αὕτη. Ὁ νέος Χόλιγκφορθ ἤρχετο συ-

χνᾷ εἰς τὸν πύργον καὶ θὰ ἔρχεται· ἐντοσοῦτε ἔφθασε καὶ ὁ Ἀρθούρος Νόβλ· καὶ ἡξέυραις φιλτάτη μου, ἢ ἴσως δὲν ἡξέυραις ὅτι ὑπῆρξε θανάσιμος ἔχθρα μεταξὺ τῶν πατέρων των.

Ἦσαν ἄλλοτε φίλοι, ἀλλ' ὁ ταλαίπωρος Κ. Χόλιγκφορθ . . . γνωρίζεις ὅλα τὰ κατ' αὐτόν . . . καὶ ὁ Σὶρ Ἀρθούρος Νόβλ ἔχασε πολλὰ ἐξ αἰτίας του. Πρέπει νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι ὁ Σὶρ Ἀρθούρος Νόβλ εἶναι πολλὰ φιλένδικος. Δὲν πιστεύω νὰ ἔχη τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα ὁ υἱὸς του, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις πιθανὸν νὰ ᾔῃ δυσάρεστος. Ὁ Κ. Χίλλ ὅστις εἶναι μαγευμένος μὲ τὸν νέον Χόλιγκφορθ λέγει. «Μπά! μπά! ἄφες τοὺς νέους νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ γίνουν φίλοι,» πλὴν δὲν εἶμαι καθόλου τόσον βεβαία ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀμνηχανία. Σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἡξέυρω τί νὰ κάμω.

Ἐμολόγητα ὅτι ἤμην ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ τῇ δώσω συμβουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· καὶ, ἀληθῶς, ἠσθάνόμην ὅτι ἔπρεπε πλέον νὰ θεωρῶ ἑμαυτὴν ὡς ἀποθνοῦσαν, μὴ ἔχουσαν πλέον οὐδὲν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ συμφέροντα εἰς τοὺς περὶ ἑμαυτὴν. Ἐβλεπον αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωάννης Χόλιγκφορθ καὶ ὁ Κ. Νόβλ δὲν θὰ ᾔσαν πιθανῶς φίλοι, ἔστω καὶ ἂν οἱ πατέρες των ᾔσαν ἀδελφοί. Καὶ τῆς μικρᾶς κυρίας τοῦ πύργου τὰ παράπονα μὲ ἐδάρουν, καὶ τὰ πάντα μὲ ἐτάραττον διότι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔμελλα ν' ἀνχωρήσω ἀπὸ Χίλσθρο εἰς Λονδίνον, ὁμοῦ μὲ τοὺς Τύρελ.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΑΤΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ. Corpus juris Attici. Graece et latine, fontibus composuit commentario indiribusque instruxit J. B. Telfy Pestini et Lipsiae 1868. 8.

Ἡ τοῦ προκειμένου ἔργου ἐπιγραφὴ φανότατα προσεπιμαρτυρεῖ τὴν καὶ ἐν Οὐγγαρίᾳ περὶ τὴν κλασικὴν ἀρχαιογνώσιν μελέτην. Ὁ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὀνομαστὸς ἐπὶ τῇ γνῶσει τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς, καὶ ἐπὶ σοφαῖς πραγματείαις (δημοσιευθεῖσαις ἐν τε τῇ *Πανθώρα* καὶ τῇ *Κλειοῖ*). *Τέλλφους*, Καθηγητῆς τοῦ ἐν Πέστη Πανεπιστημίου, συντάξας τὴν ἀναγγελλομένην ταύτην συλλογὴν, οὐ μόνον τὰς πηγὰς ἐπισταμένως ἐμελέτησεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ νεωτέρων ἐρευνῶν τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα δεινῶν γερμανῶν ἀρχαιολόγων ἱκανῶς ὠφελήθη. Ἐκ νέου λοιπὸν συναγχαλὼν τοὺς νόμους, καὶ τὰς τοῦ δικαίου τῶν Ἀθηναίων διατάξεις, τοὺς περὰ τε τοῖς ῥήτορσι καὶ τοῖς γραμματικοῖς σποράδην περισωζομένους, καὶ